

BIJNENBENIJEN

De Vlaamse Mediadag is een belangrijke gelegenheid voor de mediaprofessionals. Het is een kans om kennis te maken met de laatste ontwikkelingen in de media, om te leren van de ervaringen van anderen en om samen te werken aan de toekomst van de media. De Vlaamse Mediadag wordt georganiseerd door de Vlaamse Mediavakbond en de Vlaamse Mediahuis. Het programma bestaat uit verschillende sessies, waaronder workshops, rondesprekken en lezingen. Het is een uitstekende gelegenheid om te netwerken en om de banden te verstevigen met collega's uit de hele Vlaamse Mediavakbond.

Manifest voor een vrije pers

Op 9 november is het precies honderd jaar geleden dat de Belgische persbond werd gesticht. De journalisten wilden deze heugelijke dag natuurlijk niet onopgemerkt laten voorbijgaan en daarom wordt op diezelfde dag in Luik een « Nationale Mediadag » georganiseerd m.m.v. het nationale kommunikatiesalon Mediacom. Niet minder belangrijk is echter de « Mededeling » die het Bureau van de AVBBB ter gelegenheid van haar honderdste verjaardag publiek gemaakt heeft. Omdat wij ons geheel achter de inhoud van dit manifest kunnen scharen, publiceren wij hieronder het essentiële van deze tekst :

« De beroepsjournalisten vieren de eerbiedwaardige verjaardag van hun beroepsvereniging, die inmiddels de naam Algemene Vereniging van de Beroepsjournalisten in België (AVBBB) kreeg, niet louter in hun besloten kring. Een van de redenen is dat een groot deel van de bevolking toch een rechtstreeks belang heeft bij de resultaten van hun werk. Heel wat democratische vrijheden zouden immers niet zoveel voorstellen als ze niet konden steunen op vrije en degelijke informatie. En daarin spelen de journalisten, wier beroep het vergaren en verstrekken van informatie is, een doorslaggevende rol.

« De journalistiek is een beroep. Op dat gegeven berustte honderd jaar geleden de stichting, te Antwerpen, van de eerste persbond. En op deze honderdste verjaardag is het aangewezen daar nog eens op in te gaan.

« Een journalist is een vakman (— vrouw) van de informatie. Een journalist is geen mooischrijver, geen literator. Hij is ook geen louter doorgeefluik van de brute materie, die het nieuws is, geen stenograaf. De vloed van informatie die op de redakties afkomt beoordelen en schiften, die informatie natrekken en controleren, ze eerblij, bevattelijk en bondig voorstellen, ze voorzien van de nodige duiding en commentaar, dat alles is niet zo eenvoudig als de buitenwereld soms schijnt te denken. Dat vereist degelijke opleiding en voortdurend aangescherpte vakbekwaamheid.

« In honderd jaar is het beroep van de journalist door de ontwikkeling van wereldwijde, razendsnelle kommunikatietechnieken ontzaglijk complexer en veeleisender geworden. De nieuwe technieken in het persbedrijf hebben in die honderd jaar tal van nieuwe werkinstrumenten gebracht, radio en tv, de computers en schermen in de geschreven pers. Maar of de journalistiek nu de pen, de schrijfmachine of het moderne beeldscherm gebruikt, zich uit via de geschreven pers, radio of tv, al die technische middelen veranderen niets aan de basisvereisten van zijn beroep. Dat beroep blijft, net zoals honderd jaar geleden, bestaan uit wat onze Britse collega's met Angelsaksische bondigheid noemen : «vrij vergaarde en eerlijke voorgestelde informatie».

« Daarvoor zijn vakmensen nodig en daarvoor zijn bovendien op elke redactie voldoende vakmensen nodig, die de tijd en de middelen hebben om hun job behoorlijk uit te oefenen.

« Het is van belang daar op deze honderdste verjaardag aan te herinneren, en dan niet alleen jegens de buitenwereld, maar ook jegens degenen die het beleid van de diverse media in handen hebben, en dat zijn niet de journalisten zelf.

« Voor degelijke informatie zijn vakmensen, en voldoende vakmensen nodig. Dat is de boodschap die wij uitsturen naar de opduikende en zich verspreidende nieuwe media. Als zij informatie willen brengen moeten zij zich de middelen van hun ambities verschaffen. Als informatie geïmproviseerd wordt, als zij amateuristisch aangepakt worden, dreigen, zoals reeds gebleken is, ontsporingen. Zo iets brengt alle beoefenaars van het journalistieke beroep, alle media, in diskrediet en dat is onaanvaardbaar. Dat is bovendien, en vooral, onverantwoord. Informatie is te belangrijk om er lichtvaardig mee om te springen.

« Die boodschap geldt tevens de reeds gevestigde media. De economische problemen sparen ook de perswereld niet, en in sommige persbedrijven is er de neiging om het journalistenbestand onder een verantwoord peil te brengen of te houden. Dat brengt mee dat de journalisten van die bedrijven de mogelijkheid niet krijgen om hun beroep ernstig uit te oefenen, de tijd niet hebben om hun informatie behoorlijk na te trekken en te verifiëren, dat er geen tijd en geen mensen zijn om de nieuwe journalisten behoorlijk op te leiden. Zo'n beleid is journalistiek onverantwoord en dreigt bovendien zijn eigen economische straf mee te brengen, want het is fout het publiek te onderschatten en te denken dat het om het even wat dat als informatie wordt voorgesteld, zal kopen. (...)

kort genoteerd

— Verleden week woensdag werd door de werkløzenwerking van de Vlaamse Intergewestelijke van het ABVV te Brussel een aktiedag georganiseerd rond art. 143 met betrekking tot uitsluiting van werkloosheidsvergoeding wegens langdurige werkloosheid. Een belangrijk aantal werklozen kunnen hierdoor hun inkomen totaal verliezen. De aktie richtte zich ook tot een OCMW-kantoor in de Hoogstraat waar werd binnengestapt om symbolisch om steun te vragen voor de duizenden werklozen die kunnen uitgesloten worden tengevolge van dit beruchte artikel. Ondanks het feit dat de aktie vreedzaam verliep werd op dat moment door de Brusselse politie bijzonder hardnekkig opgetreden.

— De formateur en de onderhandelaars van kristen-demokraten en liberalen hebben zich gebogen over een uitgebreide werknota inzake besparingen in het onderwijs. De deskundigen van de cel-onderwijs hebben een heleboel mogelijke saneringen op een rijtje gezet, daar de optelling van gemaakt en het totaal zou een besparing kunnen opleveren met 30 miljard fr., maar zou ook een verlies van 13.000 arbeidsplaatsen met zich brengen in het onderwijs. Het « Overlegcentrum ter Bevordering van de Officiële School » (OBOS) heeft van zijn kant aan formateur Martens een eisenmemorandum voorgelegd in verband met het onderwijsbeleid. Hierin vraagt het OBOS o.a., dat de stelselmatige vermindering van de begroting van het ministerie van Onderwijs ten opzichte van de algemene begroting ongedaan zou worden gemaakt en dat de leerplicht van vijf jaar af zou worden ingevoerd.

— Zondagnamiddag hebben zo'n vijfhonderd manifestanten betoogd tegen een dodenhulde van het Sint-Maartensfonds op het Duitse militaire kerkhof van Lommel-Kattebos. De betoging verenigde mensen van diverse strekking van KP over ABVV en KAJ tot PVV, die door het centrum trokken leuzen roepend tegen het fascisme. Nadien werden kranen neergelegd aan het monument van de gesneuvelden. Na de ontbinding van de manifestatie trachten betogers nog het kerkhof te betreden om de linten van de kranen die daar door leden en sympathisanten van het Sint-Maartensfonds waren gedeponneerd te verwijderen. Na het uitdelen van enkele rake klappen, pakte de rijkswacht zes manifestanten voor verhoor op.

— De Algemene Centrale van Openbare Diensten (ACOD) veroordeelde op haar buitengewoon kongres over het openbaar vervoer het willekeurig beleid van minister De Croo. De overheidsvakbond verwijt aan de regering dat de kwaliteit van het openbaar vervoer werd aangetast door maatregelen tot privatisering, door een fikse beperking van de dienstverlening aan de reizigers, en door afbraak van de bezoldiging, de tewerkstelling en het statuut van het personeel.

buitenland

Gesprek met prof. Rudolf Boehm Potsdam, veertig jaar later

De Vereniging België-DDR organiseert op 12 november 1985 in het Auditorium van de Rijksuniversiteit Gent, Blandijnberg 2, een kolloquium over *Potsdam en de Vrede, veertig jaar later*. Aanvang : 10 uur. Deelnemers aan de discussie zijn ondermeer de professoren Rudolf Boehm (RUG), Horst Klett (DDR) en Harry Wünsche (DDR), naast Ruddy Doom (docent RUG) en Jan Debrouwere (publicist). Naar aanleiding van dit kolloquium sprak Jef Turf met Rudolf Boehm.

Veertig jaar geleden vond de conferentie van Potsdam plaats. De regeringsleiders van de Sovjet-Unie, de Verenigde Staten en Groot-Brittannië legden er de laatste hand aan een werkstuk dat begonnen was in Teheran en Jalta : hoe zou Europa en vooral Duitsland er uitzien na de nederlaag van nazi-Duitsland. Zó slecht moet het werkstuk niet geweest zijn, gezien het een tijdperk inleidde van vrede, of althans van afwezigheid van gewapende conflicten, tijdperk dat nu reeds veertig jaar aanhoudt.

Men zegt graag in 't Westen dat deze langdurige periode van vrede in Europa te danken is aan het bestaan van de NAVO, die het militair evenwicht tussen Oost en West wist op te bouwen. Oskar Fisher, minister van Buitenlandse Zaken van de DDR, houdt er een andere mening op na : « Dáár waar de hoofdlijnen van Potsdam werden waar gemaakt, leidden zij en leidden zij nog tot een verbetering van de toestand, tot vermindering van de spanningen. Gevaeren en komplikaties groeien echter daar waar men tegen die overeenkomsten in gaat, hetzij met revanchistische ordewoorden zoals "Silezië blijft van ons", hetzij met de openlijke invraagstelling van "de toestand" waarin Midden- en Oost-Duitsland en Oost-Europa zich bevinden ».

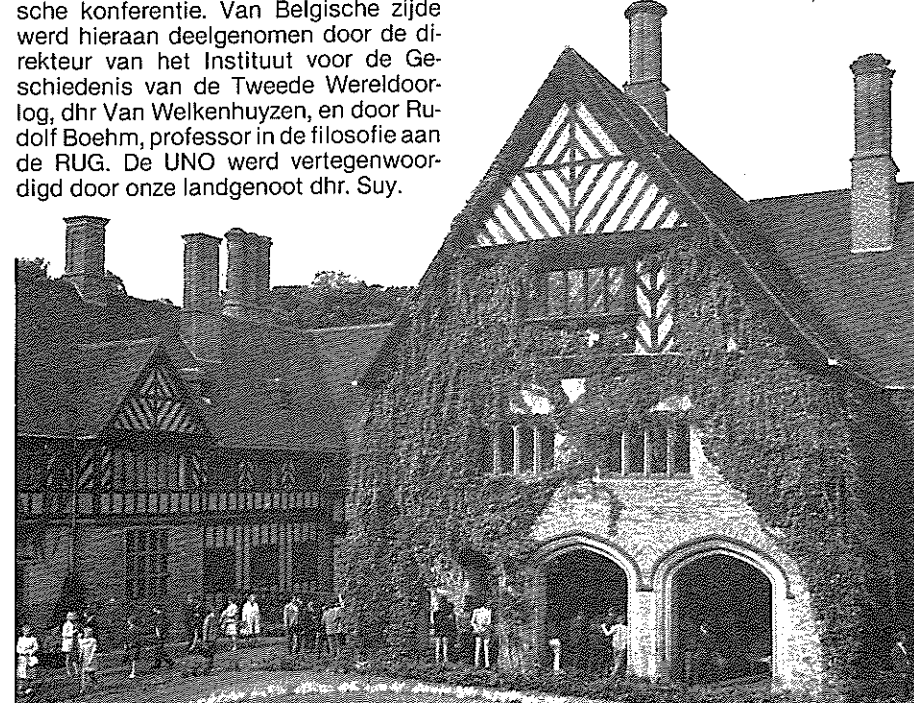
Deze uitspraak deed Fisher ter gelegenheid van een internationale bijeenkomst, die doorging te Potsdam zelf op 18 juni jongstleden ter gelegenheid van de veertigste verjaardag van de historische conferentie. Van Belgische zijde werd hieraan deelgenomen door de directeur van het Instituut voor de Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog, dhr Van Welkenhuyzen, en door Rudolf Boehm, professor in de filosofie aan de RUG. De UNO werd vertegenwoordigd door onze landgenoot dhr. Suy.

AANGRIJPEND

Hierover ondervraagd, bestempelde prof. Boehm de conferentie als goed, spannend en aangrijpend. Ongetwijfeld vonden de meeste Oosteuropese vertegenwoordigers in de Conferentie van Potsdam van 1945 HET bewijs van de volstrekte mogelijkheid van vreedzame koëxistentie tussen mogendheden met verschillende maatschappelijke ordening. De ideeën van Potsdam worden naar hun mening doorgetrokken in de overeenkomsten tussen de BRD en de DDR, en vooral in de *Akkoorden van Helsinki*, die tien jaar geleden werden ondertekend.

Opmerkelijk voor mij was, aldus Rudolf Boehm, dat de verontruste vragen inzake de verhoudingen tussen Oost en West vooral gesteld werden door de westerse aanwezigen. WIJ vroegen ons veeleer af, waarom is alles misgelopen ? Berustte het akkoord niet in de eerste plaats op huichelarij vanwege de VSA en Groot-Brittannië ? Of op een monumentaal misverstand ? Als men spreekt over de « wortels van het fascisme » die moeten uitgeroeid worden, dan bedoelen de Oosteuropaanen doodgewoon het kapitalisme, maar voor het Westen in Potsdam betekende kapitalisme vrijheid, en vrijheid democratie, dus anti-fascisme. Voor de kommunisten betekende denazifikatie het ontmantelen van monopolies en kartels, in de Sovjet-zone werd

Het kasteel van Cecilienhof van Potsdam waar de akkoorden ondertekend werden.

dat : overnemen in volkseigendom; in 't Westen betekende denazifikatie het « ontflechten » van IG-Farben om de vrije concurrentie te herstellen. Voor de Amerikanen was denazifikatie enkel een probleem van opvoeding, terwijl er voor de Fransen slechts één oorzaak van het fascisme bestond : Duitsland.

Wanneer we dit soort vragen opwerpen, aldus Boehm, kregen we als antwoord dat niet zozeer de motieven en de intenties belangrijk zijn, maar wel het politiek resultaat. « Maar dan vraag ik mij af : wat is dat praktische resultaat ? Administratieve en organisatorische maatregelen, ja, maar hoe staat het uiteindelijk met de veiligheid van de wereld ? Is die er niet slechter op geworden sindsdien ? » Boehm pleit dan met passie voor duidelijkheid in de internationale politiek. Duidelijkheid betekent niet het ontwijken van de ideologische redenen, maar wel het onderlinge gesprek dat de terreinen van verschil én van overeenkomst afbakt.

(Eenzelfde tonaliteit kan men trouwens vinden in de toespraak te Helsinki van de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken van de USSR, Chevarnadze, die benadrukte dat vreedzame koëxistentie niet inhoudt dat ideologische meningsverschillen verzwegen worden).

LEVENSVRAGEN

Rudolf Boehm meent dat « de politiek » zich dringend moet bezig houden met wat hij de « levensvragen van onze tijd » noemt, die niet in een pragmatisch korset kunnen gevat worden. Ter illustratie heeft hij in Potsdam de flater van Martens verteld, die zich verbeeldde dat de NAVO afziet van het eerste gebruik van kernwapens. De politici — zoals Martens — die hollen van vergadering naar vergadering en van dossier naar dossier, worden totaal afgesloten van elke grondige bezinning over de levensvragen van deze wereld. Dit alles noemt Boehm een vraagstuk van politieke cultuur : welke taal vinden om ook vervelende gezichtspunten humaan te kunnen formuleren. Hij stelt vast dat hierover ook elders wordt nagedacht. In de Sovjet-Unie noemt men dat het zoeken naar een « nieuwe politieke stijl » en in de DDR spreekt men van een « nieuwe stijl in de diplomatie ». Mijn uiteindelijke indrukken van de conferentie kan ik samenvatten in twee ideeën, aldus Boehm. Voor eerst heb ik sterk de indruk dat alles in 't werk gesteld wordt om de principes van de vreedzame koëxistentie waar te maken : men zet zich ondubbelzinnig in, hartstochtelijk zelfs, voor een vredespolitiek. Maar de vragen om de politieke strategie blijven verontrusten : moet men de fundamentele meningsverschillen tussen haakjes plaatsen, omwille van de pragmatische resultaten, of moet men ze uitpraten ?

Feit is dat men om te praten op z'n minst met twee moet zijn. En wie vandaag het gewauwel hoort van Reagan en Shultz vraagt zich af of die ooit tot praten in staat zullen zijn...